

*V.р. № 7/2003 г.
Не трябва да се
В. Тодоров
научил да се
каже по конституционност
39-то Народно събрание*

**ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

И С К А Н Е

от народни представители от 39-то Народно събрание

**ЗА ОБЯВЯВАНЕ ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ
НА ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ
И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ,
ПОРАДИ ПРОТИВОРЕЧИЕ НА РАЗПОРЕДБИТЕ МУ (§1 до § 6
ВКЛЮЧИТЕЛНО) С ЧЛЕН 8, ЧЛЕН 56, ЧЛЕН 120, ЧЛЕН 121, ЧЛЕН
127 И ЧЛЕН 19 АЛИНЕЯ 2 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА**

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Основният мотив да искаме противоконституционност на Закона за изменение и допълнение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗИДЗПСК) е този, че с разпоредбите на закона в неговата цялост се създава особен, противоконституционен режим за приватизация на група конкретно визирани в него предприятия.

Съображенията ни са следните:

1. Съгласно установения в ЗИДЗПСК режим административните актове на Агенцията за приватизация, Надзорният съвет на АП и Министерският съвет не подлежат на обжалване и протестиране по Закона за административното производство и по Закона за Върховния административен съд (новата глава 7а на ЗПСК). Тези разпоредби са противоконституционни преди всичко защото противоречат на принципа за разделение на властите, залегнал в член 8 от Конституцията. Това е така,

защото на практика орган на изпълнителната власт ще решава със свой финален акт едно спорно по същността си производство, свързано с определянето на субекта, който ще стане собственик на визираните предприятия в § 5 ЗИДЗПСК. Изключена е компетентността на съда като орган, който по Конституция има изключителна правораздавателна функция да решава правни спорове със сила на пресъдено нещо (член 121, алинея 1 от Конституцията). Вместо това в глава 7 на ЗПСК е предвидено Народното събрание да одобрява решението, с което Министерският съвет определя спечелилия конкурса участник, срока за сключване на договора и съществените му условия. Така законодателният орган на държавата напуска конституционноопределените му правомощия и си самовъзлага квазиправораздавателни функции – всичко това в пряко нарушение на член 8 от Конституцията.

Новите текстове отнемат и конституционноустановено правомощие на прокуратурата, която не може да осъществи задължението си по член 127 точка 3, а именно “да предприеме действия за отмяна на незаконосъобразни актове”.

Противоречието на атакуваните текстове с член 8 във връзка с член 121 алинея 1 и член 127 точка 3 от Конституцията е явно. При това става дума за противоречие с основополагащ конституционен принцип (този за разделение на властите), инкорпориран в посочените конституционни разпоредби. Той не може за бъде преодолян с позоваване на изключението, предвидено в член 120 алинея 2 от Конституцията. Това изключение може да важи само за административни актове, които практически не решават частно-правни спорове (в случая с административен акт се финализира процедура по един такъв спор, а квазисъдебен контрол е предвидено да упражнява Народното събрание в нарушение на член 8 от Конституцията).

Актът, с който се определя купувач, произвежда гражданско-правни последици, с които се засягат граждански права от частно-правен характер и поради това, съобразно принципите на правовата държава, този акт трябва да подлежи на същински съдебен контрол.

2. Режимът, създаден със ЗИДЗПСК противоречи и на член 120 алинея 2, във връзка с член 56 от Конституцията.

Съгласно член 120 алинея 2 от Конституцията: “Гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон”. Съгласно член 56: “Всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени неговите права или законни интереси”. В множество свои решения Конституционният съд е разглеждал съотношението между тези два текста. Така в решение 8 по КД 4/99 г. съдът отбелязва: “Исключването на някои административни актове от обсега на съдебния контрол за законосъобразност е правомощие на законодателя, с което не следва да се злоупотребява. Конституционният съд извежда границата на това правомощие от самата Конституция. Това изключване не може в никакъв случай да противоречи на основните принципи на правото, залегнали в глава 1 – Основни начала на Конституцията – нито да засяга някое от основните конституционни права на гражданите, посочени в глава 2 на Конституцията”.

В същия смисъл са и реш. 7/95 г., реш. 12/95 г., реш. 5/97 г., реш. 10/98 г. Недвусмисленият извод от практиката на Конституционния съд е, че член 120, алинея 2 в изключващата му част е приложим само когато не засяга основни права на граждани, а без съмнение правото на защита, прокламирано в член 56 е такова право.

Наистина в решение 4/2001 г. КС приема, че при конкуренция “между основните права на гражданите и интересите на националната сигурност Конституцията дава

предимство на националната сигурност, в името на която е допуснала ограничения на лични права и свободи на гражданите”. По-надолу обаче, в решението си КС дефинира понятието “национална сигурност” за нуждите на конкретния разглеждан казус, като отбелязва, че става дума за “действия на чужденец, поставящи в непосредствена опасност сигурността или интересите на българската държава”.

Ако приложим тази дефиниция като критерий по отношение на атакуваните сега разпоредби, става ясно, че този критерий е напълно непригоден. Каква непосредствена опасност за интересите на държавата може да произтича от приватизирането на изброените в закона предприятия? Позоваване на решение 4/2001 г. на КС не би могло да се прави, тъй като то е неотнормено към конкретната хипотеза.

Поначало Конституцията не дава легално определение на понятието “национална сигурност”. Затова то не може да служи и като универсално основание за прилагане на изключението по член 120 алинея 2 от Конституцията. Отделни елементи на националната сигурност са посочени в Конституцията - например: народният суверенитет (член 1), териториалната цялост (член 2), независимостта на страната (член 9), политическият плюрализъм (член 11), единството на нацията, разпалването на национална, етническа или религиозна вражда, създаване на тайни или военизирани структури (член 44). Нито един от тези елементи на националната сигурност, визирани в Конституцията, не може да мотивира необходимостта от специален ред за приватизиране на указаните в § 5 предприятия, като бъде изключен съдебният контрол. В цитираното решение на КС понятието за национална сигурност е свързано с противодържавна дейност на чужди граждани, тоест указан е конкретен елемент от понятието “национална сигурност”. И това е сторено въз основа на регламентацията, дадена в Закона за чуждите граждани.

Напротив, в ЗИДЗПСК липсва позоваване на какъвто и да било годен конкретен елемент от понятието “национална сигурност”, който да прави възможно суспендирането на съдебния контрол.

А ако става дума за национална сигурност в икономически аспект, в Конституцията тя се определя и гарантира от цялостния режим на собствеността: закрила и защита на частната собственост; равнопоставеност на частната, държавната, общинската и кооперативната собственост; постановяване режим на изключителна държавна собственост за дейности и обекти от особено национално значение (член 17 и 18 от Конституцията). Въвеждането на особен режим на придобиване на собственост, изключващ съдебен контрол, е дописване на Конституцията по отношение на режима, установен с член 17 и 18. Същевременно то представлява и директно нарушение на член 19, алинея 2, доколкото чрез премахване на съдебния контрол се анулира защитният механизъм, а оттам и ефективното прилагане на разпоредбата на член 19, алинея 2 от Конституцията, според която “Законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност”. Изобщо, най-малко в сферата на икономиката премахването на съдебния контрол може да се свърже с някакви съображения за национална сигурност. По Конституция икономическата дейност трябва да се осъществява при условия на равнопоставеност, прозрачност и гарантирана защита при накърнени субективни права. Тъкмо неспазването на някой от тези принципи би застрашило националната сигурност в нейния икономически аспект.

Свободното и немотивирано позоваване на националната сигурност (какъвто е случаят с режима, предлаган в ЗИДЗПСК) не е периметър на законодателна целесъобразност. Да се приеме обратното би означавало твърде лесно и произволно и за в бъдеще законодателят (имаме предвид

управляващото мнозинство) да може да игнорира съдебния контрол когато си поиска.

Молим ви, уважаеми конституционни съди, по изложените съображения и на основание чл.12, ал.1, т.2 от Закона за Конституционния съд да обявите изцяло за противоконституционен ЗИДЗПСК (§1 до §6 включително), като закон, създаващ режим, противоречащ на член 8, член 56, член 120 алинея 1, член 121, член 127 точка 3 и член 19 алинея 2 от Конституцията на Република България.

Особено искане:

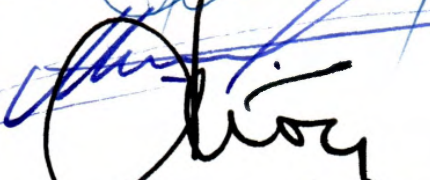
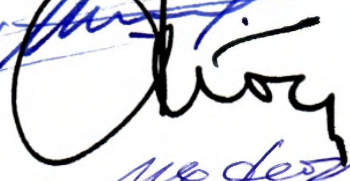

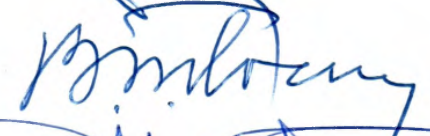
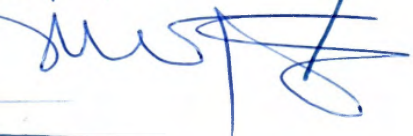

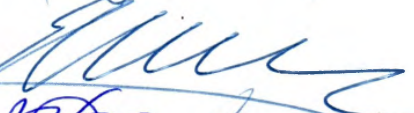
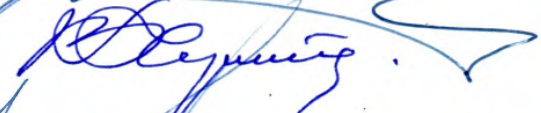

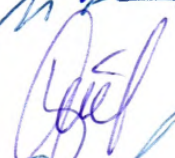
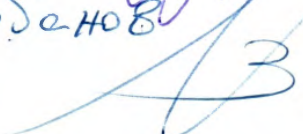
На основание чл.27, ал.2 от ПОДКС молим Конституционния съд да постанови разглеждане на делото в открито заседание.

Молим заедно с това Конституционният съд като колективен орган с определение по чл.22, ал.2 от ПОДКС (относно процесуалния въпрос за сроковете за разглеждане на делото) да постанови бързо насрочване за разглеждане на делото по допустимостта и решаването му. Съществува практика на Конституционния съд в тази насока, на която се позоваваме (делото относно мандата на президента Желев и др.).

Бързото насрочване и решаване на делото ще подчертае авторитета на съда, а ако молбата ни бъде уважена ще предотврати и извършване на сделки с предприятия упоменати в списъка по §5 от ЗИДЗПСК. Във връзка с последното имаме сведения, че Министерството на икономиката още с влизане на закона в сила е разпратило писмо с нови условия и срокове (до 23 март 2003 г.) за приватизация на Булгартабак. Явен е стремежа за финализиране на процедурата, с която да се изпревари решението на Конституционния съд, което без съмнение е некоректното поведение към съда от страна на изпълнителната власт.

7 март 2003 г.

Народни представители:

- 11. Лазарь Илюшанова
- 2. Мухомор Павлов
- 3. Ален Арно
- 4. Увант Т. Увантов
- 5. Симоно Т. Казаров
- 6. Симон А. Увантов
- 7. Валентин Васильев
- 8. Владислав Коаров
- 9. Христо Курев
- 10. Траян Димитров
- 11. Евокия Манева
- 12. Елена Пашева
- 13. Увант Николаев Увантов
- 14. Иван П. Коаров
- 15. Симеон Стев. Мазиев
- 16. Росица Георг. Тошкова
- 17. Евгени Стефанов Чачев
- 18. Веселин Борисов Черкезов
- 19. Морган Ангелов Анхризов
- 20. Димитар Цветков Цорженков
- 21. Венцислав Василев Вербанов

- 22. Борислав Димитров Кудов
- 23. Теодор Лопотандров
- 24. ~~Иван~~ Димитров Емел Камедуров
- 25. Мордан Кортнев Соханов - И. Сур
- 26. Иво Цанев -
- 27. Георги Любенов Худенов - Ю. Сур
- 28. Никола Демнев Николаев
- 29. Георги Симеонов Ланев
- 30. Елена Со. Димитров
- 31. Димитър Иванов Адамев
- 32. Васил Богданов Василев
- 33. Георги Ванковев Томев
- 34. Морган Иванов Банков
- 35. Васил Христоф Маринев
- 36. Димитр Костов Томов
- 37. Марин Сисова - Симеонов
- 38. Кина Симеонова Акорева Канд
- 39. Владимир ДИКАФЕРОВ -
- 40. Елена Димитров
- 41. Марко Тарганин
- 42. Анастас Д. Костов
- 43. Ан. Трапатарев
- 44. Мелко Христоф
- 45. Николай Симеонов Гинелов
- 46. Петер Бочков Тотев

47. Мухомор Ресницел Мухомор Худил
48. Антон 6 Мухомор Антон 6 Мухомор.
49. Екатерина Мухомор - [Signature]
50. Марьяна Васенова - [Signature]
51. Степан Сумицкий Кенаров Степан
52. Сергей Антеев-Евреев [Signature]
53. Уагна Рагева Страновас [Signature]
54. Саша Васеникова Лениовича [Signature]
55. Симона Француз Симона [Signature]
56. Иван Петрович Угольчик [Signature]